

Nazwa przedmiotu: LITERATURA, JAKO ŚRODEK WYRAZU KULTURY NA PRZESTRZENI WIEKÓW					
Kod przedmiotu:	Rok: I 2012/2013	Semestr: letni	Ilość godzin 30	Typ zajęć: do wyboru	ECTS 8
Forma zajęć: seminarium	Język: polski	Zaliczenie: 1. Aktywność na zajęciach 2. Praca pisemna 3. Test końcowy	Prowadzący: Prof. dr hab. Joanna Jabłkowska		
Liczba miejsc:	Ogólna humanistyczna wiedza na poziomie studiów magisterskich Znajomość języka obcego				
Ogólny opis przedmiotu: Przedmiot ukazuje związki twórczości literackiej z innymi zjawiskami kulturowymi. Na seminarium stosowane są interakcyjne metody dydaktyczne, dzięki którym prezentowane przykłady sprowokują studentów do czytania utworów literackich, jako tekstów kultury.					
Cel zajęć: Celem zajęć jest prezentacja wybranych zjawisk kulturowych w kontekstach literaturoznawczych					
Zamierzone efekty kształcenia:					
1. Wiedza					
Po ukończeniu kursu doktorant zna:					
<ul style="list-style-type: none"> - pojęcia kultury, literatury, transferu kulturowego, recepcji literatury; interdyscyplinarności, intersemiotyczności i inne istotne dla diskutowanego tematu pojęcia; - terminologię literaturoznawczą i kulturoznawczą; - charakterystykę dyscypliny literaturoznawstwa i kulturoznawstwa; - znaczenie tych samych i podobnych pojęć w obu diskutowanych dyscyplinach; - teoretyczne podstawy obu dyscyplin; - wybrane zagadnienia kulturoznawcze; - zjawiska kulturowe, które znalazły swe odbicie w dziełach literackich; - rolę literatury w kulturze. 					
2. Umiejętności					
Po ukończeniu kursu doktorant potrafi:					
<ul style="list-style-type: none"> - łączyć ze sobą fakty z różnych obszarów kultury; - analizować dzieła literackie; - opisywać w sposób syntetyczny i krytyczny wyniki przeprowadzonych przez siebie analiz; - interpretować dzieło literackie w szerszych kontekstach kulturowych i społecznych; - opisywać zjawiska kulturowe w szerszych kontekstach społecznych; - poszukiwać literaturę przedmiotu; - referować w dłuższej ustnej wypowiedzi zagadnienia związane ze zjawiskami kultury i z transferem kulturowym; - pisać samodzielne prace naukowe na tematy związane z powyższymi kwestiami; - argumentować i bronić swego stanowiska naukowego; - posługiwać się literaturą przedmiotu i literaturą prymarną w języku polskim i jednym wybranym języku obcym. 					
3. Inne kompetencje (postawy)					

W wyniku uczestnictwa w zajęciach doktorant:

- ma umiejętność krytycznego myślenia;
- charakteryzuje się otwartością na odmienność kulturową;
- jest uwrażliwiony na estetyczne walory dzieła literackiego.

Sposób sprawdzenia osiągnięcia efektów zamierzonych:

- Pisemny tekst końcowy sprawdzający podstawową wiedzę studenta w zakresie terminologii oraz wiadomości faktograficznych zdobytych na zajęciach
- Praca pisemna związana z tematem seminarium
- W trakcie zajęć student będzie musiał odpowiadać na pytania, dyskutować, argumentować w formie zajęć kontaktowych lub online.

Szczegółowy opis przedmiotu (treści programowe):

- 1. Wprowadzenie I: 2 g.:** Aparat pojęciowy: terminy, ich znaczenia i wzajemne relacje: kultura, literatura, tekst, kulturoznawstwo, literaturoznawstwo, transfer kulturowy, recepcja w literaturze, „literaturoznawstwo kulturoznawcze”, interdyscyplinarność, intersemiotyczność, intermedialność, komparatystyka, antropologia kultury, antropologia literatury etc.
- 2. Wprowadzenie II: 2 g.:** intermedialne konteksty literatury
  - słowo i obraz, literatura i fotografia literatura i film
  - słowo i muzyka
  - słowo i płęć
  - słowo i zmysły
  - słowo i przestrzeń
  - słowo i czas
- 3. ut pictura poesis: 6 g.**
  - słowo i obraz (Lessing / Winckelmann)
  - literatura i fotografia (przykłady W. G. Sebald *Austerlitz* i *Wyjechali* oraz S. Chwin *Hanemann*)
  - literatura i film (adaptacje, literatura w filmie; film w literaturze; na przykładach *Eys white shut* S. Kubricka, *Homo Faber* V. Schlöndorffa i in. – filmy studenci oglądają sami)
- 4. słowo, obraz i muzyka 2 g.** (na przykładach Mozarta, jako symbolu odchodzącej harmonii świata: *Podróż Mozarta do Pragi* E. Mörikego; *Amadeusz* P. Shaffera i M. Formana)
- 5. słowo, obraz i ciało 4 g.**
  - literatura, film, filozofia i płęć (S. de Beauvoir, J. Butler, S. Chutnik, M. Gretkowska i in.); „polski” mężczyzna romantyczny: *Dzień świra*
  - literatura i zmysły (miłość, ból, choroba, ułomności ciała etc.) – E. Jelinek (*Pianistka* – powieść i film), P. Süskind *Pachnidło* (powieść i film) – filmy studenci oglądają w domu
- 6. słowo, obraz i przestrzeń 6 g.**
  - literatura i przyroda – sielanki i okrutne sielanki
  - literatura i miasto (Rzym od Goethego do Różewicza, Paryż Baudelaire’a i Benjamina, Berlin Benjamina i Döblina, Dublin Joyce’a etc.)
- 7. słowo, obraz i czas 6 g.**
  - literatura i historia (miejsca pamięci i pamięć kulturowa)
  - literatura, filozofia i pamięć (Proust, Benjamin i in.)
  - literatura i shoah (P. Levi *Czy to jest człowiek*)

Podsumowanie 2 g.: literaturoznawstwo, jako kulturoznawstwo

Zalecana literatura PRZEDMIOTU: wybór wstępny

- *Kulturowa teoria literatury. Główne pojęcia i problemy*, (red.) M.P. Markowski i R. Nycz.

Kraków 2006

- *Intersemiotyczność, literatura wobec innych sztuk (i odwrotnie)*, (red.) St. Balbus, A. Hejmej, J. Niedźwiedź. Kraków 2004
- *Ojczyzna słowa. Narracyjne wymiary kultury*, (red.) W.J. Burszta, W. Kuligowski. Poznań 2002
- A.Assmann: *Ku europejskiej kulturze pamięci*, „Kultura współczesna”
- R. Barthes: *Światło obrazu. Uwagi o fotografii*. Warszawa, wyd. I: 1996
- *Polsko-niemieckie miejsca pamięci*: w druku
- Pierre Nora: *Les Lieux de Memoire*. 1984-1992; ew. w tłumaczeniu na inny język
- Judith Butler: *Uwikłani w płęć. Feminizm i polityka tożsamości*. Warszawa 2008